

ningen och det blev ekonomiskt kännbart för oss.

BO: Var din mamma samhällsengagerad?

– Ja, när de var unga påverkade hon honom. Hon reste i Jugoslavien medan pappa suttit med sina böcker och läst om religion och så. Men mamma visste mycket om livet. När min bror dog 12 år gammal så sörjde hon vansinnigt mycket. Han var den snällaste av oss och kanske den mest begåvade.

KP: Vilken hållning hade Göteborgsposten och familjen Hjärne på den tiden?

– De var vacklande. Medan det fanns en grupp publicister som var mycket hårda mot Hitler var [Harry] Hjärne inte lika fast. Handelstidningen fick sidor censurerade. Eskilstuna-Kuriren var hård, även om den inte fick telegram från Göring. Vestmanlands Läns Tidning låg vid fronten. Men pappa var främst. Därför blev han mest hatad, men också mest älskad. Annars hade han inte orkat så mycket. Små gummor neg för hans mod. Vet du vad han gjorde med mina flyktningbarn? De neg och han lyfte på hatten. De blev upprymda att en känd man brydde sig om dem.

KP: Hur var det med de stora industrierna i stan, Volvo och SKF tog de ställning mot Torgnys kamp?

– Ja, framförallt klädföretagen, utom de judiska företas. Det var hemskt, men vi vande oss.

BO: Hur var din pappas relation till Vilhelm Moberg?

– De respekterade varandra. Tillsammans med Ture Nerman var de några få som talade klarspråk om nazismen under kriget. Och jag kände ju Bang, journalisten Barbro Alving. Hon var härlig.

Samtalet övergår till att fokusera på Ingrids liv – flyktingengagemang, sociala patos, och tid som folkpartistisk riksdagskvinna.

BO: Ditt flyktingengagemang är du mest känd för. Under kriget kom många judiska överlevare från Förintelsen.

– Ja, om vad jag minns. Jag skickades som flyktingsamordnare till uppsamlingsläger med folk från Auschwitz. Jag sov där fastän jag inte vaccinerats och många var svårt sjuka. Jag glömmer det aldrig.

KP: När märkte du första gången att du var en upprorisk person, att politiken tog tag i dig?

– Jag var envis. En lärare i engelska blev arg och krävde att jag skulle be om ursäkt. Men jag sa Nej, nej!, jag ämnar inte be om ursäkt. Pappa bad mig, men jag ville inte ljuga mig till en ursäkt. Jag sprang som barn ut till de fattiga och hjälpte dem med mat för pengar de hade man ju inga. Orättvisorna grep mig. Fattigdomen på 20-30-talet var fruktansvärd. Det fanns något som hette Allmänna Hjälpföreningen. Kvinnornas situation var svår och det var stor arbetslöshet. Men i min familj pratade man inte om sådant. Det var intellektuellt hemma. Jag grälade med min bror för att jag tyckte att de var för högfärdiga. De umgicks ju inte med tjänstefolket som jag. Jag tog upp ämnet och kokerskan tog mitt parti. Jag fick alltid extra mat för jag var klen.

– På 30-talet var det mycket starkt kommunistisk

strömning. Ett tag var över 20 av statsfullmäktiges ledamöter från kommunistpartiet eller nazistpartiet. Jag var vän med Therese Andersson från Kommunistpartiet. Vi gjorde undersökningar om misären i Majorna, Masthugget, Klamparegatan. På Grönsakstorgets kaféer sökte vi upp fattigt folk.

KP: Men även världen utanför berörde dig?

– Ja, utrikesfrågorna grep mig tidigt. Sociala och utrikes gick i ett. Jag letar fortfarande efter en av mina flyktingar, Johan. Han kom från Rumänien och är väl död nu. Han fick vakta mina barn på 1940-talet och var alltid stolt. Hans dotter kom hit men hon blev vild och galen och jag tror hon hamnade på könsmarknaden, tyvärr.

BO: Vad minns du bäst från din tid i riksdagen? Du var upprorisk och hade det inte alltid så lätt vad jag förstått?

– Kärnvapenfrågan orsakade uppror. Vi som var emot fick ju veta det. Vi var en del radikala. Jag minns den radikala läkaren Bertil von Frisen från Göteborg och den gudlige Sven Gustavsson. Men jag var bråkigast. De flesta andra var följsamt anpassningsbara. Bertil Ohlin var missnöjd med oss som bråkade. Jag blev kallad till förhör och var vettskrämd för Ohlin. Men det var flyktingfrågorna som präglade mig. Att man inte skickar ut någon i nöd. Jag reste på smuggelresor och jobbar i dag med Rosengrenskas som tar hand om gömda flyktingbarn. Som liberal måste man vara vaksam när flyktingfrågorna ligger hos moderaterna i regeringen.

Ingrid följer den politiska utvecklingen i Sverige, och är åter medlem i folkpartiet. Hon har dock inte bara goda saker att säga.

KP: Vad tycker du om fp idag? Hur går det för liberalismen?

– Så länge jag lever kan jag aldrig acceptera den här buggningen. Och övergångsreglerna då tappade man tron. Ryter jag till ibland så ska jag ryta till ordentligt. Jag skrev ju en motion till landsmötet 2005 om flyktingfrågan

BO: Har du blivit kontaktad av fp-ledare genom åren som kommit på besök?

– Inte ett dugg. De kanske tror att jag blivit lite småtokig, skrattar Ingrid. Men Mikael Wiehe kom hit då jag fått pris för mitt flyktingengagemang. Vi fann varandra. Och jag träffar göteborgsliberaler genom Torgny Segerstedt-Stiftelsen.

BO: Skulle du vilja att Jan Björklund, blivande fp-ledare, kommer hit?

– Ja, hälsa gärna det!

KP: Följer du politiken?

– Jodå, jag försöker. Vi får knappt tidningar. Ibland Göteborgsposten, men den är inte mycket att läsa nuförtiden. Det finns ingen intellektuell stimulans. Folk gör för lite i dag. Vad är det för dumheter att folk ska gå och dra. Alla dessa helger då svenska folket inte gör något. Det är för många helger! Folk dricker kaffe hela tiden. Som med pensionärerna vad är det för idiotier ni håller på med? Ni gör folk till pensionärer för tidigt.

fortsättning på nästa sida ►

STRONG. Ingrid Segerstedt-Wiberg, 96 år gammal och "still going strong".